

§ 468

Valtuutettu Sinikka Vepsän toivomusponsi kotihoidon henkilöstöressurin lisäämisestä ja työtehtävien jakamisesta

HEL 2018-012660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymän toivomusponnen (Sinikka Vepsä) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 28.11.2018 kaupungin talousarviota vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelmaa vuosille 2019-2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: "Kotihoidon lisämäärärahojen kohdentamisessa selvitetään mahdollisuutta käyttää resursseja lisähenkilökunnan palkkaukseen. Kotihoidossa selvitetään mahdollisuutta jakaa työtehtäviä siten, että ikäihmisten luona kävisi mahdollisimman paljon samoja työntekijöitä." (Sinikka Vepsä).

Sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelmaan 2019 sisältyy kuuden miljoonan euron määräraha vuodelle 2019 ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen, palveluneuvonnan ja -ohjauksen sekä varhaisen palvelutarpeen arvioinnin vahvistamiseen sekä turvallisen ja arvok-

kaan elämän mahdollistamiseen oikea-aikaisilla, riittäväillä ja tarpeenmukaisilla palveluilla.

Määrärahaa kohdennetaan muun muassa ikäihmisten kuntouttavan arviointiyksikön perustamiseen 1.9.2019 alkaen. Vuonna 2019 perustetaan 20 uutta sairaanhoitajavakanssia, jotka kohdennetaan syksyllä aloittavaan kuntouttavaan arviointitoimintaan kotihoidon asiakkuuden alussa. Lisäksi kuntouttavaan arviointiyksikköön siirretään vakansseja muista toiminnoista, jotka yhdistyvät yksikön toimintaan.

Kuntouttavaa arviointijaksoa suunnitellaan kotihoidon palvelun alkuun. Kuntouttavan arviointijakson aikana uuden kotihoidon asiakkaan palveluntarve ja kuntoutumisen potentiaali saadaan selville aiempaa systemaattisemmin. Osa kuntouttavan arviointijakson saaneista asiakkaista ei jatkossa enää tarvitse kotihoidon säännöllistä palvelua, vaan heille löydetään muita palveluratkaisuja.

Kotihoidon toimenpiteitä, jotta samat hoitajat kävisivät asiakkaiden luona

Kotihoidon optimointiohjelma on hankittu syksyllä 2018. Optimointiohjelman tarkoitus on täydentää toiminnanohjauksen (PegasosMukana) toimintaa. Optimointiohjelma suunnittelee sekä asiakkaiden tarpeita vastaavan palvelun että reitittää optimaalisesti työntekijän kulkemisen asiakkaan luokse. Reitityksen suunnittelussa voidaan jatkossa ottaa paremmin huomioon, että asiakas saa omahoitajien käyntejä useammin. Tähän pyritään nykyisinkin, mutta optimointiohjelma tekee reititykseen liittyvän suunnitelman automaattisesti. Optimointiohjelma otetaan käyttöön kaakkoisessa kotihoitoyksikössä kesällä ja muualla vaiheittain vuoden 2019 aikana projektisuunnitelman mukaisesti.

Kotihoito on kehittänyt vastuuhoidajuutta tiimimallin pohjalta. Vastuuhoitajan tiimissä on noin 7–10 hoitajaa, jotka on nimetty samalle asiakkaalle asiakkaiden tarpeiden ja hoitajien osaamisprofiilin mukaan. Tiimissä voi olla esimerkiksi yksi sairaanhoitaja ja muita hoitajia. Itäinen kotihoitoyksikkö on tehnyt manuaalisen auditoinnin vastuuhoidajuudesta vuoden 2018 toukokuussa ja marraskuussa. Auditoinnin perusteella vastuuhoidajien käyntejä on lisätty ja yhden asiakkaan luona kotikäynnin tehneiden hoitajien määrää (pois lukien yöaikainen kotihoito) on vähennetty kehittämällä toimintaa ilman lisäkustannuksia. Helsingin kotihoidon kehittämä vastuuhoidajan tiimimalli merkitsee asiakkaalle enemmän tuttujen hoitajien käyntejä.

Kotihoitoyksiköihin on perustettu resurssipooloja, joiden tarkoitus on paikata henkilöstöresurssia lähipalvelualueilla äkillisissä sijaistustarpeissa. Resurssipoolien tarkoitus on myös vähentää keikkatyöntekijöiden käyntejä asiakkaiden luona.

17.06.2019

Asia/17

Henkilökunnalle suunnatun kehittämistoimenpiteitä kartoittavan kyselyn perusteella henkilökunta haluaa jatkossa parantaa kotihoidon vastuuhoidajuutta. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen strategisena tavoitteena on vahvistaa kotihoidon vastuuhoidajuutta muun muassa optimointiohjelman ja uusien käytäntöjen kuten vastuutiimikäytännön avulla. Vastuuhoidajuus parantaa asiakaskokemusta, lisää henkilökunnan työtyytyväisyyttä ja auttaa hillitsemään kustannuksia.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjasta tehdystä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.05.2019 § 109

HEL 2018-012660 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Sinikka Vepsän toivomuspöytäkirjasta koskien kotihoidon lisämäärärahojen kohdentamista:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 21.8.2018 hyväksyä sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioehdotuksen vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelman vuosille 2019–2021. Päätös sisälsi kuuden miljoonan euron määrärahan vuodelle 2019 ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen, palveluneuvonnan ja -ohjauksen sekä varhaisen palvelutarpeen arvioinnin vahvistamiseen sekä turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen oikea-aikaisilla, riittäväillä ja tarpeenmukaisilla palveluilla.

Määrärahaa kohdennetaan muun muassa ikäihmisten kuntouttavan arviointiyksikön perustamiseen 1.9.2019 alkaen. Vuonna 2019 perustetaan 20 uutta sairaanhoitajavakanssia, jotka kohdennetaan syksyllä aloittavaan kuntouttavaan arviointitoimintaan kotihoidon asiakkuuden alussa. Lisäksi kuntouttavaan arviointiyksikköön siirretään vakansseja muista toiminnoista, jotka yhdistyvät yksikön toimintaan.

Kuntouttavaa arviointijaksoa suunnitellaan kotihoidon palvelun alkuun. Kuntouttavan arviointijakson aikana uuden kotihoidon asiakkaan palvelutarve ja kuntoutumisen potentiaali saadaan selville aiempaa systemaattisemmin. Osa kuntouttavan arviointijakson saaneista asiakkaista ei jatkossa enää tarvitse kotihoidon säännöllistä palvelua, vaan heille löydetään muita palveluratkaisuja.

Kotihoidon toimenpiteitä, jotta samat hoitajat kävisivät asiakkaiden luona enemmän

Kotihoidon optimointiohjelma on hankittu syksyllä 2018. Optimointiohjelman tarkoitus on täydentää toiminnanohjauksen (PegasosMukana) toimintaa. Optimointiohjelma suunnittelee sekä asiakkaiden tarpeita vastaavan palvelun että reitittää optimaalisesti työntekijän kulkemisen asiakkaan luokse. Reitityksen suunnittelussa jatkossa voidaan ottaa paremmin huomioon se, että asiakas saa omahoitajien käyntejä useammin. Tähän pyritään nykyisinkin, mutta optimointiohjelma tekee reititykseen liittyvän suunnitelman automaattisesti. Optimointiohjelma otetaan käyttöön kaakkoisessa kotihoitoyksikössä 10.6.2019 ja koko kaupungissa vaiheittain vuoden 2019 aikana projektisuunnitelman mukaisesti.

Helsingin kotihoito on kehittänyt vastuuhoidajuutta vastuuhoitajan tiimimallin pohjalta. Vastuuhoitajan tiimissä on noin 7–10 hoitajaa, jotka on nimetty samalle asiakkaalle asiakkaiden tarpeiden ja hoitajien osaamisprofiilin pohjalta. Tiimissä voi olla esimerkiksi yksi sairaanhoitaja ja muut hoitajat. Itäinen kotihoitoyksikkö on tehnyt manuaalisen auditoinnin vastuuhoidajuudesta vuoden 2018 toukokuussa ja marraskuussa. Auditoinnin perusteella vastuuhoitajien käyntejä on lisätty ja yhden asiakkaan luona kotikäynnin tehneiden hoitajien määrää (pois lukien yöaikainen kotihoito) on vähennetty kehittämällä toimintaa ilman lisä-

kustannuksia. Helsingin kotihoidon kehittämä vastuuhoidajan tiimimalli merkitsee asiakkaalle enemmän tuttujen hoitajien käyntejä.

Kotihoidoyksiköihin on perustettu resurssipooloja, joiden tarkoitus on paikata henkilöstöresurssia lähipalvelualueilla äkillisissä sijaistustarpeissa. Resurssipoolien tarkoitus on myös vähentää keikkatyöntekijöiden käyntejä asiakkaiden luona.

Henkilökunnalle suunnatun kehittämistoimenpiteitä kartoittavan kyselyn perusteella henkilökunta haluaa jatkossa parantaa kotihoidon vastuuhoidajuutta. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen strategisena tavoitteena on vahvistaa kotihoidon vastuuhoidajuutta muun muassa optimointiohjelman ja uusien käytäntöjen, kuten vastuutiimikäytännön avulla. Vastuuhoidajuus parantaa asiakaskokemusta, lisää henkilökunnan työtyytyväisyyttä ja auttaa hillitsemään kustannuksia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kotihoidon asiakkaan turvallisuuden tunnetta lisää, jos hänen luonaan käyvät pääsääntöisesti samat tutut hoitajat. Tällä on myös myönteisiä terveysvaikutuksia asiakkaalle. Kotihoidon työntekijät kokevat työnsä mielekkäämmäksi, kun he voivat käydä vastuuasiakkaidensa luona useammin, mikä lisää myös työntekijöiden työtyytyväisyyttä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heli Koskisu, toiminnansuunnittelija: 310 28166
heli.koskisuo(a)hel.fi

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi